

raznih lesovin precej pogosto od kmetovavcev sem ter tje godi; kdor se sam neče ali ne more temu delu posvetiti, ga lahko starejšemu delavcu prepusti, ki se mora pa prej dobro podučiti, kako je z raznimi lesovi za palice in ročaje ravnati. Sploh je to lahko delo, ki pa zahteva vedno pazljivosti.

Kako se boleno vino ozdravlja.

Potovaje po slovenskih goricah sem pri nekem izvedenem vinorejcu za nekatere vinske bolezni izvedel zdravil, ktera tukaj priobčim.

1. Ako je vino boleno, da se vleče in ni za rabo. V tem slučaju se vino stoči v pripravno kad, ter se s za to pripravnim bičem ali gajzljjo tepe tako dolgo, da se lepo tekoče počuti. Bič za ta namen je veriga s tremi verižicami, ali pa navadna ketna ali lanec. Zamore se pa tudi to ozdravljenje v sodu goditi, če se z bičem skoz pilko po vsem sodu močno pretapa. Za kakih 8 ali 14 dni potem se vino naj pretoči, da odpade gnjiloba.

2. Kedar je vino plesnjivo; ktera bolezen nastane, ako se vino dene v plesniv sod. Zoper to bolezen se z dobrim uspehom rabi navadno oglje. Na polovnjak vina se vzeme 4 pintov oglja, ki se drobno stolče in potem pri pilki v sod spusti. Sod se naj dobro pregene, da oglje s vsem vinom v dotiko pride. Kedar se je vino sčistilo, se naj pretoči, in sitni plesnjivec je odpravljen.

3. Kedar vino po suhem sodu neprijeten okus dobi, da ni za rabo, se ta bolezen ozdravi, ako se pri pilki obesi v vino kaki čevlji dolgi koren brena, ki pa mora biti lepo ostrugan in snažen. Za nekatere dni se hren izvleče, ki je vsled bolezni ves črn. Koren brena se zdaj dobro ostruže in zopet v sod obesi. In to se tako dolgo ponavlja, dokler hren celo zdrav v sodu ne ostane. Ako je eden koren se porabil, se naj drugi vzeme. Po tem nedolžnem zdravlilu zgubi vino neprijeten suholasti okus, ter prav črstvo in okusno postane.

H.

Dopisi.

Iz Celja. (Kosarna za deželne brambovce — okrajni zastop). Ker si je postavilo celjsko mesto novo poslopje za mestne šole, se je prejšnje šolsko poslopje poleg farne cerkve odločilo kot kosarna za deželne brambovce. Iz tega je prihajalo na mnoge strani veliko neprijetnosti. Slednjič je vojaška oblastnija sama pripoznala, da ova hiša pred velikimi vratmi farne cerkve — ne sodi v kosarno. Pretečeni teden je posebna komisija hišo preiskavala ter izrekla razsodbo, da ima celjsko mesto deželnim brambovcem priskrbeti primernejše stanovanje. Kakor čujemo, vtegne mesto nakupiti in v kosarno spremeniti nekdanjo Lasnikovo usnjarsko tovarno pri sv. Mak-

similjanu, ki že par let stoji in je lastnina celjske hranilnice. Vsakako je želeti, da se brambovci iz sedajšnjega poslopja poleg cerkve prej ko mogoče preselijo v primernejšo hišo. — Pri tej priliki naj še opomnim, da se še do zdaj ni razsodilo, jeli ima celjska okolica kakšno pravico do omenjenega, nekdanja šolskega poslopja pri farni cerkvi ali je to poslopje v neomejenem posestvu celjskega mesta. Še žive priče so dokazale, da so okoličani pomagali ovo šolsko hišo zidati. Upamo, da spretni mož, kteremu je okoličanska občina vso reč izročila, bo vse storil, kar je le mogoče, da ta soseska od mesta prejme primerno odškodnino za to hišo. — Volitve v okrajni zastop celjski so končane. Žalibog da se ni od narodne strani za to reč ob pravem času skoraj nihčar nič brigal. Toda upati smemo, da med izvoljenimi zastopniki je vendar večina slovensko-konservativna; v kratkem se ima izvoliti načelnik in drugi poslovalci okr. zastopa. Gospodje, pogovorite se o tej zadevi ob pravem času, da se ne bo zopet volilo brez vsakega reda vse križem, kakor na primer pretečeno saboto, ko so se izbirali zastopniki izmed kmečkih občin!

Iz Velenja. (Dvojico Guzajevih pajdašev) so tukaj v Šaleški dolini popadli. Kradli so tod okoli, kar so mogli doseči: različno človeško obleko, kakor tudi konjsko opravo in drugo kmetijsko orodje. V večih krajih so vlomili in tudi v tukajšnjo grajščino Adamovičevo poskusili vdreti, ali bili so odgnani. Žalostno zares; ali žalostnejše je še, da se ljudje nahajajo, ki poznano, vkradeno blago kupujejo. Takim možem bi morala slavna vlada oziroma sodnija nič manj, kakor tatovom samim po prstih resnobno potipati. Tak slučaj ima zdaj c. k. sodnija v obravnavi — bomo videli izid!

Iz Središča. Čudne reči se v našem nekdanj tako složnem, tako narodnem trgu godijo. Nemamo pač več na kormilu sére in poštene glave g. Modrinjaka, ampak prišli smo v roke Martin Čuleku, ki pa se od onih dob, odkar je občinski predstojnik, raji podpisuje „Tschullegg“, bržčas zato, da bi se ne zameril okrajnemu glavarju. Ko bi se o meni po novinah kaj takega pisavalo, kakor o tem Tschulleggu, skril bi se tri sto metrov pod zemljo. O središčanskem županu šteje se namreč v broju 230 „Slov. Nar.“ blizu takole: Naš župan so mož, da je le malo takih. Ponemčiti nam hočejo naš prijazni trg, ki je do tih dob stal za Slovenstvo vedno pogumno in neumahljivo kot trda skala, tako, da so najodličnejši narodnjaki ponosno pokazivali na nas, postavljajoči nas na izgled drugim trgov in mestom. Pa ta Martinova namera odnaroditi nas se ne bo posrečila. Pridobili so sicer par prikramavcev in razcepili so za čas lepo složnost prejšnjih let, ali prepričani smo, da bo se sloga taki opet povrnila, kedar odpih-nemo Martina iz prestola, na kterega si je tako široko vsedel, ko da bi iz njega nehtel več vstati

na veke vekov. Pa ne samo med nami, tudi med sosedi Horvati bi naš Tschullegg rad širil nemško kulturo, zatoorej dobivamo zdaj tako zvane „živinske liste“ na nemškem jeziku, če hočemo živino v Čakovec ali v Varaždin na semenj gnati. Horvati se temu kaj veselijo ter pravijo: „Ovi švabski pasuši so gotovo sredstvo proti kugi, ar muž, koj piše ime svoje sa dvaput toliko pismeni nego što treba mora biti nekakov osobiti veštak i naučen čez vuha“. In prav imajo Horvati. Gospod Tschullegg imajo res šest šol kako tako pod klobukom. Popiej se je pri odborovih sejah obravnavalo vse v slovenskem jeziku, kajti Središče je tako izključivo naroden trg, kakor njih je malo na Štajerskem. Ali gosp. župan in ž njimi par modrih glavie mislijo si: Središče je varoš, Središčani so purgarji, za purgarje pa je nepristojno za svoj blagor slovenski se razgovarjati, lepše je če se to zgodi nemški, že zato da nemore vsak bregušar kaj zmes zinoti. Pri prejšnjih volitvah so vselej vsi Središčanci soglasno volili kandidata od narodnih mož priporočenega, sedajni župan pa se vozi v Ptuj okrajnega glavarja pitat, koga sme voliti, da se mu nebi zemeril. Tako je bilo lani, ko so narodnjaki sklenoli voliti g. Kada. V Ptuj sešel se je z nekim narodnjakom ter mu rekel: „tos pegraif i nit bi ir aufu Kada ferfoln zaje“. Glej dragi moj, odvrnil mu je taj, gosp. K. je v vsakoj vrsti gospodarstva tako izurjen mož, ka mu malo zdaj para najti, tudi našemu narodu nikoli ni krivic nanašal in prepričani smemo biti, da bode naša tako skromna zahtevanja vedno rad podpiral. Ko je potem naš Martin na svoje veliko začudenje zvedel, da okrajni glavar takrat ni zoper narodnjake, ampak ž njimi, se je tudi on za g. K. odločil in za njega potegoval. Za slovenske časnike naš g. župan in krčmar ne zmorejo groša, v njihovej krčmi šopiri „Tagespošta“; iz nje zaimajo si vso svojo politično modrost. Preljubenzljivo „Tagespošta“ pa si naročujejo, pravi „Sl. Nar.“ z občinskimi denarji? Občina je namreč precej bogata in ker so župan ob enem blagajnik, se to bez sitnob lahko zgodi. Lepa nova Središčanska kasa je polna denarjev, zatoorej skrbi se za olepšanje trga. Okoli onega hrama, ki je bil tako srečen, da so pod njegovej strehoj bivali blagajnik, zdaj tudi župan, se je vsak jarek obzidal celo če je krt kakov rov napravil. Ej! naš župan so pač le mož, da je malo takih!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nadvojvodinja Kristina se je 15. novembra t. l. slovesno in s prisego vpričo cesarja odpovedala pravici nasledništva za se in svoje otroke na avstrijskem cesarskem prestolu. Potem je odpotovala na Španjsko h kralju Alfonzu, čegar žena je sedaj in kraljica španjska. — Svtili cesar dobili so sijajnih gostov: dankega kralja

in kraljico in njunega zeta ruskega cesarjeviča Aleksandra, ki bo kedaj ruski car, in jegovo ženo. Cesar so cesarjeviča odlično sprejeli in ga 3krat v lice poljubili ter 3 dni v cesarskem dvoru kot gosta častili. Nemškim in judovskim pisacem, ki vedno zoper Ruse šenjejo, je to močno nepovoljno, ker sedaj vidijo, da iz zveze Avstrije z Bismarkovo Nemčijo proti Rusiji ne bo — nič! Iz Dunaja peljal se je ruski bodoči cesar skoz Prago, kder je bil od našega cesarjeviča Rudolfa pozdravljen, in potem dalje naprej v Berolin obiskovat nemškega cesarja. — Jednako neljubo dirnol je nemške liberalce to, da so cesar podelili grofoma Hohenwarthu in Jaroslavu Klam-Martinecu gotovo vsled njunih izvrstnih govorov v državnem zboru — prvi red železne krone. Tudi so svojo zadovoljstvo izrekli o dosedanem delovanji državnega zbora, ko so se stalno izvoljeni 3 predsedniki grof Koronini, dr. Smolka in naš slovenski baron Goedel prišli poklanjat. To priznanje res zasluži. On govori veliko menje, kakor prejšnji liberalni zbor, pa veliko več dela. V kratkem bodo marljivi odbori dodelali najvažnejše postave in jih zboru predložili. Naši slovenski poslanci so v večih odborih, baron Goedel je predsednik odboru železniškemu, g. Herman odbornik pri računskem odboru. Primorcem je državni zbor dovolil brezobrestne državne podpore 60.000 fl. posebno za nakup pšeničnega semena, ki se ondi še mesenca novembra sejati da. Velika nesreča se je zgodila našim poslancem: grof Barbo je od mrtuda zadet, in se je bati celo smrti. Liberalni poslanci so v hudih zadregah, ker vidijo, da jim upanje gine, kedaj več na prejšnjega konja vlesti. Delajo, upijajo, godrnjajo, kujajo se, in nemirno okoli sebe poprijemljejo pa nikder se ne morejo prejeti. Liberalce dr. Edelmanna je skušal vse poslance, ki imajo za kmeta kaj srea, okoli sebe zbrati. Toda konservativni poslanci so se temu močno začudili, kako sedaj tisti poslanci v menjšini kmeta k sreč pritisknejo, ki ga v svojej 6letnej vsemogočnej večini drugače še poznali niso, kakor če so mu večjih davkov, večjih bremen nalagali v povzdigo in slavo nemško-liberalne veličasti? Zazdelo se jim je to početje sumljivo ter so pod predsedništvom konservativnega poslanca Thurnherra sestavili odsek poslancev, ki bodo posebno gledali na koristi in potrebe kmetskih ljudi. Za prvo so sklenoli pretresti, kakove nasledke za kmetski stan je pokazalo od liberalcev sklenjeno svobodno trganje posestev? Česki poslanci dr. Rieger, dr. Srom in knez Lobkovic predložili so cesarju načrt svojih tirjatev gledé na ravnopravnost. Cesar so načrt blagovoljno sprejeli. — Bivši minister Lasser, glavni steber ustavoverskih liberalcev, — je umrl! Ogorski državni zbor je sprejel podaljšanje vojaške postave na 10 let in vladin načrt postave o bosensko-hercegovinskej upravi. V Bosnijo začelo se je mnogo Nemcev seliti. Naši vojaki v Novopazarskem okraji trpijo veliko zaradi hude zime!